

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Zuzany Bystřické a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce **L. N.**, zastoupeného, JUDr. Natalií Navrátilovou, advokátkou, se sídlem v Kroměříži, Blahoslavova 422, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem v Brně, nám. Svobody 4, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 26.10.2010, č.j. 13340/10-1102-708855, **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalovaný rozhodnutím ze dne 26.10.2010, č.j. 13340/10-1102-708855, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Kroměříži ze dne 19.5.2010, č.j. 69465/10/320912701310, platebnímu výměru na úrok z prodlení na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 ve výši 2.531,- Kč. Správce daně vypočetl úrok z prodlení za každý den prodlení úhrady daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 ve výši 7.296,- Kč, a to ode dne 31.3.2008 do dne 14.5.2010. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že úrok z prodlení je příslušenstvím daně a jeho výše a způsob počítání jsou dány ustanovením § 63 zák.č.337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). V odstavcích 1 a 2 je jednoznačně stanoveno, že daňový poplatník je v prodlení, nezaplatí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti.

V posuzovaném případě měl žalobce povinnost uhradit daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 nejpozději dne 31.3.2008. Žalobce částku odpovídající daňové povinnosti za zdaňovací období roku 2007 uhradil dne 28.3.2008. Žalobcem předložený doklad je ze dne 29.3.2007 na částku 6.348,- Kč a jedná se úhradu daňové povinnosti za zdaňovací období roku 2006. Správce daně v odůvodnění rozhodnutí nezpochybnil zaplacení těchto dvou částek, při převzetí úhrady daňové povinnosti však postupoval v souladu s ustanovením § 59 odst.5 ZSDP. Z výpisu osobního daňového účtu žalobce správce daně zjistil, že u žalobce byly na téže dani evidovány splatné nedoplatky v celkové výši 21.260,- Kč. Jednalo se o daňovou povinnost za zdaňovací období roku 1999 ve výši 13.432,- Kč, příslušenství k této dani ve výši 420,- Kč, daňovou povinnost za zdaňovací období roku 2006 ve výši 6.3458,- Kč a příslušenství ve výši 1.060,- Kč. Platba uskutečněná dne 28.3.2008 ve výši 7.296,- Kč byla použita v souladu s ustanovením § 59 odst.5 ZSDP na úhradu staršího nedoplatku, a to na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1999. Převedením platby ze dne 28.3.2008 pak došlo ke zpoždění žalobce s úhradou daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 a žalobci vznikl podle § 63 ZSDP úrok z prodlení vyměřený předmětným platebním výměrem. Přestože žalobce částku odpovídající daňové povinnosti za rok 2007 zaplatil, byla platba použita na úhradu nejstarších nedoplatků, a proto zůstala ke dni 14.5.2010 daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2007 neuhrzena. K předloženému dokladu o platbě ve výši 6.348,- Kč žalovaný uvedl, že se předmětný doklad týká částky odpovídající dani z příjmů fyzických osob za období roku 2006, i tato částka však byla převedena na úhradu nejstaršího nedoplatku na dani. K námitce žalobce, že je fiktivně situován do role daňového dlužníka, žalovaný uvedl, že správce daně je povinen dodržovat ustanovení ZSDP. Postupem dle § 59 odst.5 ZSDP dochází k postupnému snižování nedoplatku na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1999, žalobce není tedy tímto postupem manipulován do role fiktivního dlužníka, ale je mu snižován neuhrzený dluh vůči správci daně na dani z příjmů fyzických osob, a to od nejstarších nedoplatků. K námitce, že žalobcem nebyla nikdy uznána vyměřená daň z příjmů fyzických osob za rok 1999, žalovaný uvedl, že tato daň byla žalobci vyměřena platebním výměrem ze dne 20.9.2000, č.j.11538/00/395970/1179, a doručena zástupci žalobce dne 27.9.2000. Proti tomuto platebnímu výměru žalobce neuplatnil řádný opravný prostředek, proto rozhodnutí nabylo právní moci dne 28.10.2000. Žádost žalobce o prominutí daně za rok 1999 ani následná žaloba proti rozhodnutí Ministerstva financí České republiky nemá vliv na skutečnost, že předmětný platební výměr nabyt právní moci a je vykonatelný.

Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Uvedl, že je sice pravdou, že podle ustanovení § 59 odst.5 ZSDP má správce daně právo použít platby poplatníka na starší nedoplatky, zákon však dává správci daně povinnost poplatníka informovat o tom, že použil přijatou platbu na starší nedoplatky, když proti tomuto rozhodnutí je odvolání přípustné. Podle ustanovení § 59 odst.2 ZSDP správce daně přijme platbu na daň, na kterou byla určena. Platbu vykonanou bez dostatečného označení daně přijme správce daně na účtu nejasných plateb a vyzve daňového dlužníka, aby oznámil do přiměřené, jím určené lhůty, na kterou daň byla platba vykonána. Obdrží-li správce daně odpověď ve stanovené lhůtě, zaúčtuje platbu na daň určenou plátcem v odpovědi s účinností ke dni, kdy byla vykonána. Neodpoví-li daňový dlužník včas, určí správce daně, na kterou daň se platba zaeviduje. O úhradě daně použité správcem daně na jinou platbu, než na jakou ji určil daňový dlužník, musí správce daně daňového dlužníka písemně uvědomit. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat. Žalobce dále uvedl, že nikdy nebyl informován o použití úhrady daní za roky 2006, 2007 a 2009 na nedoplatek daně. O této skutečnosti se poprvé dověděl až z rozhodnutí žalovaného. Správce daně tak nesplnil svoji povinnost uloženou mu zákonem, a proto také v rozporu se zákonem vydal platební výměr na úroky z prodlení. Žalobce dále podotkl, že až žalovaný uznal

žalobcem uhrazené daňové nedoplatky na daně z roku 2006, 2007 a 2009, správce daně tyto platby neuznal, i přes doložené kopie dokladů o platbě. K tvrzení žalovaného, že podaná žaloba nemá vliv na výpočet úroků z prodlení a ani na splatnost daně, žalobce uvedl, že v tomto případě nelze předvídat výsledek podané žaloby, správce daně by však měl tuto skutečnost respektovat a vyčkat se svými rozhodnutími konečnému rozhodnutí krajského soudu, neboť tento rozsudek bude rozhodujícím pro všechna další řízení vedená ze strany správce daně vůči žalobci, jako daňovému subjektu. Žalobce proto navrhl soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil písemně tak, žalobce byl v souladu s ustanoveními § 59 odst. 2 a 5 ZSDP při provedení platby oprávněn toliko k určení druhu daně, na níž platba směřuje, nikoli již konkrétní daňové povinnosti. I když tedy žalobce určil v souladu s ustanovením § 59 odst.1 ZSDP, že platba směřuje na úhradu daně z příjmů fyzických osob, a provedl ji v částce, která nominálně odpovídala konkrétní daňové povinnosti za období roku 2007, správce daně musel postupovat v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 ZSDP. Musel nejprve posoudit, zda u žalobce neexistuje daňové povinnosti s vyšší uhrazovací prioritou. Jelikož takové nalezl, zcela v souladu se zákonem započítal provedenou platbu nejprve na ně. S ohledem na tuto skutečnost pak žalobce neuhradil daň z příjmů fyzických osob za předmětné zdaňovací období (2007) řádně a včas, a správce daně jej proto v souladu se zákonem vyrozuměl o úroku z prodlení. Správnost tohoto postupu potvrdil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 29.12.2010, č.j. 8 Afs 25/2010-124 a ze dne 23.3.2006, č.j. 7 Afs 162/2004-57, přičemž správnost tohoto výkladu ustanovení § 59 odst.5 ZSDP byla opakovaně přezkoumána rovněž Ústavním soudem – viz. usnesení ze dne 12.9.2007, sp.zn. IV. ÚS 353/2006 a ze dne 30.9.2009, sp.zn. III. ÚS 2405/2009. Žalovaný proto navrhl soudu, aby žalobu zamítl.

Před tím, než se Krajský soud v Brně začal zabývat důvodností žaloby, zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl přitom k názoru, že žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (§ 68 a § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ustanovení § 51 s. ř. s.

Žaloba není důvodná.

V předmětné věci není sporu ohledně skutkových zjištění. Sporná je pouze právní otázka, a to zda bylo povinností správce daně informovat žalobce o tom, že použil platbu daně na starší nedoplatky.

Podle § 59 odst. 1 ZSDP, daně se platí příslušnému správci daně v české měně. Při každé platbě musí být uvedeno, na kterou daň je platba určena. Je-li platba poukázána v cizí měně, zaeviduje ji správce daně na osobní daňový účet daňového dlužníka ve výši, v jaké mu byla připsána na účet v české měně.

Podle § 59 odst. 2 ZSDP, správce daně přijme platbu na daň, na kterou byla určena. Platbu vykonanou bez dostatečného označení přijme správce daně na účtu nejasných plateb a vyzve daňového dlužníka, aby oznámil do přiměřené, jím určené lhůty, na kterou daň byla platba vykonána. Obdrží-li správce daně odpověď ve stanovené lhůtě, zaúčtuje platbu na daň určenou plátcem v odpovědi s účinností ke dni, kdy byla vykonána. Neodpoví-li daňový dlužník včas, určí správce daně, na kterou daň se platba zaeviduje; v tomto případě platí za den platby den, kdy ji správce daně zaevidoval na daň. O úhradě daně použité správcem daně na jinou platbu, než na jakou ji určil daňový dlužník, musí správce daně daňového dlužníka uvědomit. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat.

Podle § 59 odst.5 ZSDP, se úhrada daně použije na úhradu daňových povinností v tomto pořadí a) náklady řízení, b) pokuty a penále, c) zvýšení daně, d) nejstarší nedoplatky na dani, e) běžné platby na dani, f) úrok.

Jak uvedeno shora není sporu o tom, že žalobce dne 28.3.2008 označil a současně zaplatil daň z příjmů fyzických osob ve výši 7.296,- Kč, tj. v částce, která odpovídala daňové povinnosti za zdaňovací období roku 2007. V souladu s ustanovením § 59 odst.2 ZSDP proto správce daně přijal uvedenou platbu na daň z příjmů fyzických osob. Ustanovení odstavce 5 stanoví pořadí v jakém se platba daně použije na úhradu jednotlivých nedoplateků, pokud jsou evidovány na osobním účtu daňového poplatníka. Vzhledem k tomu, že správce daně evidoval nedoplatky žalobce na jeho osobním účtu, nezbylo mu, než platbu obdrženou v březnu 2008 (která měla být platbou daně za zdaňovací období roku 2007) použít na dřívější nedoplatky, to znamená uplatnit tzv. „prioritu uhrazení“, čímž žalobci vznikl penalizovatelný nedoplatek na běžné platbě daně. Správnost tohoto postupu je mimo jiné zřejmá také z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2006, č.j. 7Afs 162/2004, přístupné na www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že *„Bylo-li určeno, že platba má být použita na úhradu daně z převodu nemovitostí, správce daně při úhradě této daně postupuje dle ustanovení § 59 odst.6 zákona o správě daní a poplatků, které zakotvuje zásadu priority uhrazení, tedy určení závazného pořadí při uhrazování daňových povinností. Vzhledem k okolnosti, že se jedná o zákonem stanovený postup, daňový subjekt může sám rozhodovat pouze o tom, na kterou daň se má jeho platba použít, nikoliv však o tom, zda z ní bude uhrazena daň, nejstarší nedoplatky na dani aj.*

Namítá-li žalobce, že správce daně použil platbu daně na starší nedoplatky a přitom ho v rozporu se zákonem neinformoval o tom, že platbu takto použil, nelze mu přisvědčit. Povinnost správce daně uvědomit daňového dlužníka o jiném použití platby, ve smyslu ustanovení § 59 odst. 2 ZSDP, se vztahuje pouze na případ, kdy správce daně použije platbu daně na jinou daň, než na jakou ji daňový dlužník určil, nikoliv však na případ, kdy správce daně v souladu s ustanovením § 59 odst.5 ZSDP uplatní prioritu uhrazení a platbu použije na starší nedoplatky daně, v daném případě daně z příjmů fyzických osob. K tomu viz. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18.5.2011, č.j. 7 Afs 29/2011-248, přístupné na www.nssoud.cz, podle něhož *„Termín „daň“, tak jak je vyjádřen v § 59 odst.5 ZSDP, je termínem vyjadřujícím „druh daně“, v jehož rámci může být zahrnuto vícero daňových povinností (např. různá zdaňovací období, příslušenství daně, apod.), jímž je společné to, že se týkají té které „jedné daně“, resp. „jednoho druhu daně“ – zde daně z příjmů fyzických osob.“*

Ani s poslední námitkou, že správce daně měl respektovat skutečnost, že byla podána žaloba a vyčkat se svými rozhodnutími konečnému rozhodnutí krajského soudu, nelze souhlasit. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle soudního řádu správního je

řízením, v jehož rámci soud přezkoumává již pravomocná rozhodnutí správních orgánů. Správním orgánům proto nic nebrání, aby na podkladě těchto pravomocných rozhodnutí vedly další na ně navazující řízení, dokud nebudou soudem zrušena. V takovém případě pak lze nápravu dosáhnout cestou mimořádných opravných prostředků.

S ohledem na uvedené Krajskému soudu v Brně nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou v souladu s ustanovením § 78 odst.7 s.ř.s. zamítnout.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst.1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci byl žalobce zcela neúspěšný a právo na náhradu nákladů řízení by proto bylo možno přiznat žalovanému. Jelikož však nebylo zjištěno, že by žalovanému v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly, rozhodl soud tak, že právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně. (Od 1.1.2012 v důsledku novely s.ř.s., provedené zákonem č.303/2011 Sb. platí, že kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal). Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něho jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (ust. § 105 odst. 2, § 106 odst. 2, 4 s.ř.s.).

V Brně dne 24.1.2012

JUDr. Jana Jedličková, v.r.
předsedkyně senátu